Na Praze 3 najdete jedenáct nových Stolpersteine

17.06.2026
Nové Stolpersteine, česky Kameny zmizelých, najdete v Žerotínově, Písecké a Slezské ulici.

Kameny zmizelých jsou dlažební kostky s mosazným povrchem, vsazené do chodníku před domy obětí holokaustu a nacistického režimu. Na Praze 3 jich najdete už několik desítek a 17. června se k nim slavnostně přidaly další.

První dva leží před domem v Žerotínově 31 a položit je přišli přímí příbuzní – rodina Feldsteinova. Viktor Feldstein se narodil 24. června 1883 ve Velimi a jeho žena Irma Feldsteinová, rozená Neumannová, se narodila 22. prosince 1885 v Rakovníku. Viktor své dětství a část mládí prožil v rodné Velimi. V roce 1906 si pronajal malý byt v Praze. Jako obchodní cestující navštívil i Rakovnicko, kde se seznámil se svou pozdější manželkou Irmou.

„V srpnu roku 1907 měli mí prarodiče svatbu na Dobříši, kde nějakou dobu také bydleli. Později se natrvalo přestěhovali na Žižkov, který tehdy ještě nebyl součástí tzv. Velké Prahy, do bytu v Žerotínově ulici č. 1116," vypráví Petr Feldstein.

Manželům se roku 1908 narodila dcera Hana a o tři roky později Petrův tatínek Walter, který se později stal významným český překladatelem a do češtiny převedl díla německého básníka a dramatika Friedricha Schillera, německého básníka Johanna Wolfganga Goetha, a německých židovských spisovatelů Liona Feuchtwangera a Stefana Zweiga.

„Dědeček Viktor a babička Irma byli dne 16. října 1941 odvezeni Transportem A z Prahy do Lodže, kde později v ghettu zahynuli. Oba zemřeli nezměrným psychickým strádáním, vyčerpáním a hladem. Babička 31. 8. 1942, dědeček 9. 3. 1943," dodává vnuk Petr Feldstein.

Po rodině Singerových, jejichž kameny najdete v Písecké 12, zůstali jen vzdálení příbuzní. Na položení kamenů ovšem přišla rodina, která se Singerovými sousedila. „Jediným pamětníkem je moje maminka, které ovšem v té době bylo 5 let a na konci války 8. Vyprávěla mi, jak si paní Singerová při návštěvě naší rodiny na chodbě domu zakrývala kabelkou žlutou židovskou hvězdu," popisuje Olga A. Gabrielová, jejíž rodina zaznamenala, že Singerovi byli nacisty transportováni do Terezína. Olgy dědeček se po válce také dozvěděl, že nikdo z rodiny Singerů nepřežil.

Informace o rodině pak po letech našli v databázi obětí holokaustu, kde zjistili, že celá rodina byla zařazena do stejného transportu do Terezína a po 14 dnech opět všichni jedním transportem z Terezína do Malého Trostince, který byl nedaleko Minsku v Bělorusku. Tam zemřela celá rodina – Marie narozená roku 1898,

její manžel Bedřich narozený roku 1893 a jejich dvě dcery Věra a Helena, kterým bylo okolo 15 a 13 let.

Z pěti terezínských transportů do Malého Trostince, v počtu téměř 5 000 osob, přežilo pouze devět lidí.

Posledních pět Kamenů zmizelých můžete vidět v ulici Slezská 118. Památku své rodiny přišli uctít její přímí příbuzní včetně Věry Pátkové, dcery Viléma Pátka.

Josef, Vilém, Ludwig, Jana a Terezie pocházeli z asimilované židovské rodiny z Telče. Jejich maminka, Marie Ohrensteinová, pocházela z německy mluvící oblasti na Moravě. Pracovala v domácnosti a její manžel Ignác byl obchodník s kožešinami.

Jejich první syn, Josef Pátek, se narodil v roce 1886 a byl velice úspěšný. Vystudoval chemické inženýrství včetně doktorátu ve Vídni a v pražských Holešovicích vlastnil chemickou továrnu Sanomedia, která se posléze stala i posledním profesním útočištěm jeho bratra Viléma. Továrna existuje dodnes. Josef se oženil s Marií Kadrnožkovou (zvanou Mimi), která pocházela z dobře situované nežidovské rodiny. Se svými dvěma dětmi bydleli ve vile Na Šafránce. Josefovi se podařilo v roce 1939 emigrovat do Anglie, kde bohužel brzy zemřel. Jeho syn Honda, který s ním z Čech odjel, bydlel do konce života ve Skotsku a měl 4 děti. Dcera Hana přežila válku v Praze se svojí matkou a posléze emigrovala do Austrálie. Měla jednoho syna. Hana i Honda šli ve šlépějích svého otce a oba pracovali v chemických oborech.

Vilém Pátek se narodil o dva roky po Josefovi, a taky jako jeho bratr i on se oženil s Češkou nežidovského původu. Anežka Nepodalová pocházela z vesnické rodiny v Pičíně, vystudovala obchodní školu a po svatbě pracovala v domácnosti. Měli dvě dcery, Milenu Pátkovou, narozenou v roce 1929, a Věru Pátkovou, narozenou v roce 1932. Vilém Pátek byl ředitelem Anglo-pražské úvěrní banky, odkud ho v rámci protižidovských opatření ve třicátých letech propustili a posléze mu odmítli vyplácet dříve přiznaný důchod. Ve složité situaci jemu i jeho rodině pomáhal, dokud mohl, bratr Josef a rodina ženy Anežky. Na rozdíl od bratra Josefa Vilém neemigroval. Zůstal v Čechách a na radu rodinného právníka se rozvedl se svou ženou, která i s dcerami Milenou a Věrou válku přežila. On sám byl v roce 1942 deportován přes Terezín do Sobiboru Ossowa, kde byl zavražděn.

Ve stejných transportech smrti byly obě jeho sestry, svobodná Jana Pátková, zvaná Žanda, která byla náruživou turistkou a nejmladší Terezie Gráfová, rozená Pátková, která vlastnila modistický salon na Vinohradech a která byla deportována a zavražděna společně s manželem Leo Gráfem. Poslední ze sourozenců, Ludwig Pátek, byl od narození v roce 1890 těžce postižen a v roce 1942 byl nacisty deportován do Terezína, kde byl zavražděn.

„V češtině se těmto kamenům říká Kameny zmizelých. Oni nezmizeli a naše přítomnost dnes a tady to dokazuje. Je tu dcera Viléma, naše maminka, doktorka Věra Pátková, jsem tu já a moje sestra Ruth, jeho vnučky. Jsou tu jeho pravnoučata, Martina, Olga, Ruth a Jan. A vzpomínají na ně ti, kteří nemohli dnes přijet, naše sestřenice, dcera Mileny Pátkové a vnučka Viléma Ivana a můj syn, pravnuk Viléma, Šimon. A vzpomíná na ně celá rodina Josefa Pátka v zámoří. Nezmizeli," dodává vnučka Vilema Pátka.

Kamenů zmizelých přibývá po celé Praze a právě na to navazuje nový program patronství. Mosazné kameny časem ztmavnou a na zemi je lidé začínají opomíjet. Jejich lesk jim ale může dát třeba i vy, když se rozhodnete být patronem některého z kamenů. Na interaktivní mapě můžete najít Stolpersteiny ve svém okolí a vybrat si ten, který potřebuje péči. Stačí se u něj občas zastavit, třeba v den narození nebo při jiných významných dnech, jako je Jom ha-šoa, a kámen očistit, aby jméno zůstalo viditelné pro každého, kdo jde kolem. Více se dozvíte zde.

Staňte se patronem. Adoptujte kámen. Byli to naši sousedé.

Galerie

8 fotografií

